

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**  
**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ**  
**БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ**  
**Кафедра зоологии**

**КОТЬКО**  
Маргарита Сергеевна

**СОСТАВ ЖИВОТНЫХ, НАХОДЯЩИХСЯ ПОД ОПЕКОЙ В**  
**ПИТОМНИКЕ ООЗЖ «ЭГИДА» И ДРУГИХ ПИТОМНИКАХ**  
**БЕЗДОМНЫХ ЖИВОТНЫХ-КОМПАНЬОНОВ**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:  
доктор биологических наук,  
профессор С.В. Буга

Минск, 2017

## РЕФЕРАТ

Дипломная работа 59 с., 37 рис., 62 источника, 2 приложения.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: БЕЗДОМНЫЕ СОБАКИ, *CANIS LUPUS FAMILIARIS*, ПРИЮТ ДЛЯ ЖИВОТНЫХ, ЖИВОТНЫЕ-КОМПАЬОНЫ, ПРИЮТ ОГРАНИЧЕННОГО ПРИЕМА.

Объектом исследования являются бродячие особи *Canis lupus familiaris*.

Цель исследования – выяснение структуры контингента животных-компаньонов в приютах-питомниках в Республике Беларусь и за рубежом.

Материалом для работы послужили данные о питомцах, полученные в 2015 и 2016 гг. в приюте «Дом собачьей надежды». Также были использованы online ресурсы, которые содержат информацию о контингентах бездомных животных в приютах Беларуси и зарубежных стран; в числе которых ООЗЖ «Эгида» в Минской области, приют «Ласковый зверь» в Москве, приют «Ласка» в Барнауле, приют добровольного сообщества волонтеров «Будка-Омск», приют бездомных животных «Дино» в Волгограде, приют общественной организации «Киевское общество защиты животных», Калифорнийский приют в США, приюты «Little Valley», «The William & Patricia Venton», «Llys Nini Animal Centre», Хартфордширский «Blue Cross» в Англии.

В приюте «Дом собачьей надежды»: все собаки беспородны; по фенетическому составу преобладают особи короткошерстные и пятнистой окраски; по возрастному составу – молодые особи; по половому составу – самки; большая часть собак дружелюбна по отношению к человеку, но плохо относится к отдельным особям своего вида.

Сравнение структуры контингентов белорусских приютов и приютов России, Англии и США позволяет констатировать очевидные различия в первую очередь, в породном составе бездомных собак: в отличие от белорусских приютов, в зарубежных странах, в частности в Англии, в приюты попадает значительное число породистых собак. В приютах США преобладают метисы. По половому и фенетическому составу как в Беларуси, так и зарубежных странах преобладают самки, а также короткошерстные и с пятнистой окраской особи. Возрастная структура питомцев приютов сильно различается: в России в приютах преобладают щенки, в США – взрослые особи, в то время как в Беларуси большинство особей – молодые особи.

## РЭФЕРАТ

Дыпломная праца, 59 с., 37 мал., 62 крыніцы, 2 дадатка.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: БАДЗЯЖНЫЯ САБАКІ, *CANIS LUPUS FAMILIARIS*, ПРЫТУЛКІ ДЛЯ ЖЫВЁЛІН, ЖЫВЁЛЫ-КАМΠΑЊЁНЫ, ПРЫТУЛАК АБМЕЖАВАНАГА ПРЫЁМУ.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца бадзяжныя сабакі *Canis lupus familiaris*.

Мэта працы – высвятленне структуры кантынгенту жывёлін-кампаньёнаў у прытулках у Рэспубліцы Беларусь і за мяжой.

Матэрыялам да работы паслужылі дадзеныя аб гадаванцах, атрыманыя ў 2015 і 2016 гг. у прытулку «Дом сабачай надзеі». Таксама былі выкарыстаны анлайн рэсурсы, якія ўтрымліваюць інфармацыю аб кантынгентах бадзяжных жывёлін у прытулках Беларусі і замежных краін: ГААЖ «Эгіда» у Мінскай вобласці, прытулак «Ласкавы звер» у Маскве, прытулак «Ласка» у Барнауле, прытулак добраахвотнай суполкі валанцёраў «Будка-Омск», прытулак бадзяжных жывёлін «Дзіно» у Валгаградзе, прытулак грамадзянскай арганізацыі «Кіеўскае таварыства абароны жывёлін», Каліфарнійскі прытулак у ЗША, прытулкі «Little Valley», «The William & Patricia Venton», «Llys Nini Animal Centre», Хартфардшырскі «Blue Cross» у Англіі.

У прытулку «Дом сабачай надзеі»: ўсе сабакі беспародныя; па фенатыпічнаму складу пераважаюць асобіны кароткашэрсныя і з плямістасцю; па ўзроставаму складу – маладыя асобіны; па палавому складу – самкі; большая частка сабак дружалюбны у адносінах да чалавеку, але дрэнна адносіцца да асобін свайго віду.

Параўнанне структуры кантынгентаў беларускіх прытулкаў і прытулкаў Расіі, Англіі і ЗША пазваляе канстатаваць відавочныя адрозненні ў першую чаргу ў пародавым складзе бадзяжных сабак: у адрозненне ад беларускіх прытулкаў, у замежных краінах, у прыватнасці, у Англіі ў прытулкі трапляе значная колькасць пародных сабак. У прытулках ЗША пераважаюць метысы. Па палавому і фенатыпічнаму складу як у Беларусі, так і замежных краінах пераважаюць самкі, а таксама асобіны з плямістасцю і кароткашэрсныя. Узроставая структура гадаванцаў прытулкаў вельмі адрозніваецца: у Расіі у прытулках пераважаюць шчаняты, у ЗША – дарослыя асобіны, у той час як у Беларусі большасць асобін – маладыя асобіны.

## RESUME

Thesis 59 pages, 37 pictures, 62 sources, 2 applications.

KEY WORDS: STRAY DOGS, *CANIS LUPUS FAMILIARIS*, ANIMAL SHELTERS, COMPANION ANIMALS, CLOSED ADMISSION SHELTERS.

The object of research are stray dogs *Canis lupus familiaris*.

The goal of the work is to analyze the structure of companion animals in animal shelters in the Republic of Belarus and in foreign countries.

The data about pets, received in 2015 and 2016 in shelter «The house of dog's hope», were used as material for research. There were also used online resources of belarussian shelters and foreign shelters, which contain information about stray animals: the public organization of animal protection «Egida» in Minsk region, the shelter «Tender Animal» in Moscow, the shelter of the Voluntary community «Budka-Omsk», the animal shelter «Dino» in Volgograd, the animal shelter «Protection society of animals of Kiev», the California shelter in the USA, shelters «Little Valley», «The William & Patricia Venton», «Llys Nini Animal Centre», «Blue Cross» in Hertfordshire in UK.

In the shelter «The House of dog's hope»: all dogs were outbred; prevail individuals with spotting on skin and individuals with short type of hair; prevail young adults dogs; prevail female dogs; most of the dogs are friendly to humans, but have bad attitude to some individuals of their own species.

The comparison of the structure of stray dogs of belarussian shelters and shelters of Russia, UK and the USA allows to state an obvious differences primarily in the breed structure: unlike belarussian shelters, in foreign countries, in particular, in UK a lot of breed dogs get in shelters. In the USA shelters prevail dogs with mixed breed. Like in Belarus, in foreign countries prevail female dogs and dogs with spotting on skin and with short type of hair. The age of dogs highly differs: in Russian shelters prevail puppies, in the USA – mature adults, in Belarus most of the dogs are young adults.